prestat. Multa enī bona prestantur inuitis
qñ eoꝝ ꝯsulitur vtilitati. nō voluntati. qua
ip̄i sibi inueniūtur inimici. Amici vero illoꝝ
potius illi quos putāt inimicos. ⁊ reddūt
errando mala pro bonis. cū reddē xp̄ianꝰ
non debeat. nec mala pro malis. lxx

Multa itaq; sunt gn̄a elemosinaꝝ. q̄
cū facimus adiuuamur. ut dimittan
tur nobis peccata nostra. ꝫ ea nichil ē maiꝰ
qua ex corde dimittimus qđ in nos quisq;
pccāuit. Minus enī magnū ē erga eum eē
beniuolū. siue etiā benificum qui tibi nichil
mali feceit. illđ multo grandius ⁊ magnifi
cētissime bonitatis ē. ut tuū quoq; inimicū
diligas. ⁊ ei qui tibi malū vult ⁊ si pōt facit.
te bonū semp velle faciasq; cū possis illius
memor exempli. qui in cruce pendens ꝓ suis
exorauit ꝑsecutoribꝰ. suosq; āmonuit dicēs
Diligite inimicos vr̄os. bn̄facite hijs q̄ vos
oderūt. ⁊ orate pro hijs q̄ vos ꝑsecuntur.

Sed quoniā ꝑfectoꝝ sūt ista lxxi
filioꝝ dei quo quidē se debꝫ oīs fidelis
extendē. ⁊ hūanū animū ad hūc effcm̄. et
humanū affectū ad hūc animū orando deū
secūq; agendo luctandoq; ꝑducere. tamen
qr hoc tam magnū bonū tāte multitudinis
nō ē. quātū credimꝰ exaudiri cū đr in oīone

dimitte nob̄ debita nr̄a · sicut ⁊ nos dimittim⁹
debitoribꝫ nr̄is · Proculdubio verba spōsio
nis huius implentur si hō qui nondū ita ꝓfi
cit ut iam diligat inimicū · tn̄ qn̄ rogatur ab
hoīe q̄ pcc̄auit in eū ut ei dimittat dimittit
ex corde · qꝛ etiā sibi rogāti vult vtiqꝫ dimitti
cū orat ⁊ dicit · sicut ⁊ nos dimittim⁹ debito
ribꝫ nr̄is · id ē sic dimitte debita nr̄a rogātibꝫ
nob̄ · sicut nos dimittim⁹ rogātibꝫ debitori

Iam vero q̄ eū in quē bꝫ nr̄is · lxxxii
pcc̄auit hoīem rogat si pccō suo moue
tur ut roget · nō est adhuc deputand⁹ inimi
cus ut eum diligē sit difficile · sicut difficile
erat qn̄do inimicicias exercebat · Quisquis
aūt rogāti ⁊ peccati sui penitēti nō ex corde
dimittit · nullomō existimꝫ a dn̄o pcc̄a sua
dimitti · qūo mentiri veritas nō pōt · Quem
ḡ euangelij lateat auditorē siue lectorē q̄s
dixerit · Ego sū veritas · Qui cū docuissꝫ orō
nem hanc · in ea positā sentētiā vehemēter
cōmendauit dicens · Si enī dimiseritis hoī
bus pcc̄a eoꝝ · dimittet vobis pr̄ vr̄ celestis
delicta vr̄a · Si aūt nō dimiseritis hoībꝫ · nec
pr̄ vr̄ celestis vobis dimittet pcc̄a · Ad hec
tā magnū tonitruū q̄ nō expgiscitur nō dor

Smit · ꝫ mortuus ē · ⁊ tn̄ potens est ille
Ane qui ec̄ mortuos suscitaē lxxxiii

sceleratissiē viuūt nec curāt talē vitā mores-
q3 corrigere ⁊ int̄ ipā facinora ⁊ flagicia sua
elemosinas frequētare non cessant. frustra
sibi ideo blandiūtur. quō dn̄s ait. Date ele
mosinā. ⁊ ecce oīa munda sūt vob̄. Hoc enī
q̄ late pateat nō intelligūt. ꝫ ut intelligāt
attendāt. que quib9 dixerit. Nempe in euā
gelio sicut scp̄tū ē. cū loquētur. rogauit illū
quid̄ phariseꝰ ut prāderꝫ apud se. ⁊ ingres-
sus recubuit. Phariseus aūt cepit intra se
reputans dicē. quare nō baptizatus eēt añ
prādiū. Et dn̄s ait ad eū. Nūc vos pharisei
qd̄ deforis ē calicis ⁊ catini mūdatis. qd̄ āt
int9 ē vr̄m plenū ē rapina ⁊ iniq̄tate. Stulti
Nōne q̄ fec̄ id qd̄ deforis ē. etiā id qd̄ int9 ē
fecit. Verūptñ qd̄ sup ē date elemosinam
⁊ ecce oīa mūda sūt vobis. Ita ne hoc intel
lcūri sumus ut phariseis nō hn̄tib9 fidē xp̄i
etiā si nō in eū crediderit. nec renati fueint
ex aq̄ ⁊ spū scō mūda sint oīa tm̄ si elemosi
nas dedeint. sic̄ eas isti dādas putāt cū sint
oēs immundi. quos nō mundat fides xp̄i.
de q̄ scp̄tū ē. Mūdās fide corda illoꝝ. ⁊ apl̄s
dic̄. Inmūdis aūt infidelib9 nichil ē mund̄
ꝫ polluta sūt eoꝝ mens ⁊ ꝯscīa. Quō ḡ pha-
riseis omnia munda essent. si elemosinas
darent. ⁊ fideles nō eēnt. Aut quō fideles

eēnt. si in xp̄m credē. atꝫ in eius grā renasci
noluissent. ⁊ tn̄ verū est qd̄ audierāt. Date
elemosinā. ⁊ ecce oīa munda sūt vob̄. lxxxiiii

QVi eī ordinate dare vult elemosinā
a seipō debꝫ incipē. ⁊ eā sibi primū da
re. Est enī elemosina opus mīe verissime. de
qua dictū est. Miserere aīe tue placens deo
Propt̄ hoc renascim̄ ut deo placeaꝰ cui me
rito displicet qd̄ nascendo ɔtraximꝰ Hec est
p̄ma eleōsina quā nob̄ dedimꝰ qūo nosipōs
miseros ꝑ miserātis dei mīam requisiuimus
iustū iudiciū eius ɔfitentes quo miseri effe
cti sumus. de quo dicit aplūs. Iudiciū quid̄
ex vno in ɔdēpnacōeꝫ. ⁊ magne caritati ei
us grās agētes. de qua idē ipē dicit grē p̄
dicator. Cōmendat aūt suā dilcōem deus
in nob̄. qūo cū adhuc pc̄cores essemus xp̄s
ꝓ nob̄ mortuus ē. ut ⁊ nos veracit̄ de nrā mi
seria iudicātes. ⁊ dei caritatē quā ipē dona
uit diligentes. pie recteqꝫ viuamꝰ. Rd̄ iu
diciū ⁊ caritatē dei cū pharisei preterirent.
decimabant tn̄ ꝓpt̄ elemosinas quas faci
ebant etiā queqꝫ minutissima fructuū suoꝝ
⁊ ideo nō dabāt elemosinā a se ipsis incipi
entes secūqꝫ prius mīam facientes. Propt̄
quē dilcōnis ordinē dictū est. diliges ꝓxim
tuum sicut teip̄m. Cū ergo increpasset eos

qd̄ forinsecus se lauabāt intus aūt rapina
⁊ iniq̄tate pleni erāt. admonens quandā
elemosinā quā sibi hō debz primitus dare ⁊
interiora mūdaē. Verūtn̄ inq̄t qd̄ sup ē da
te elemosinā. ⁊ oīa munda fūt vob̄. Deinde ut
oñderz quid āmonuissz. ⁊ quid ipi facere nō
curarēt. ne illū putarent elemosinas eoꝝ
ignoraē. Sz ve vob̄ inquit phariseis. tāquā
diceret. Ego quidez cōmonui vos ad elemo
sinā dandā. p quā munda vob̄ fūt oīa. sed
ve vob̄ qꝛ decimatis mētā ⁊ rutā ⁊ oē olus.
Has ei noui elemosinas vrās. ne de ill̄ me
uos āmonuisse nc̄ arbitremi ⁊ pretitis iudi
ciū ⁊ caritatē dei q̄ eleōsiā possetis ab oī inq̄
namēto interiori mūdari. ⁊ mūda vob̄ eēnt
corpa q̄ lauatis Hoc ē ei oīa. s. interiora ⁊ exte
riora sic̄ alibi legr̄. mūdate q̄ int⁹ fūt. ⁊ q̄ fo
ris sunt munda erunt. Sed ne istas elemo
sinas que fiunt de fructibus terre respuisse
videretur. Hec inquit oportuit facere. id est
iudiciū et caritatem dei ⁊ illā non preterire
id est elemosinam fructuum terrenorum.

Non ergo se fallūt qui lxxxv
p elemosinas quaslibet largissimas
fructnū suoꝝ l̄ cuiuscūqz pecunie impuītatē
se existimāt emere in facinoꝝ suoꝝ inmani
tate ac flagitōꝝ nequicia pmanendi. Non

solũ enĩ hoc faciũt. ꝫ ita diligũt ut in eis sp optẽt tãtũ si pñt impune versari. Qui autẽ diligit iniq̃tatẽ odit aĩam suã. ⁊ qui odit a nimã suã. nõ est in eam misericors ꝫ crudel' diligẽdo quippe eã scd̃m seculũ. odit eam secũdũ deũ. Si ergo vellet ei dare elemosinã p quã illi munda eẽnt oĩa. odisset eã scd̃m seculũ ⁊ diligeret secũdũ deum. Nemo aũt dat elemosinã quamlibet nisi vnde det ab illo accipiat qui nõ eget. ⁊ ideo dictum est

Que sint Mĩa ei⁹ p̃uenĩet me. lxxxvi

autẽ leuia ⁊ grauia pccã. nõ hũano ꝫ diuino pensanda sũt iudicõ. Videm⁹ enĩ quedã ab ip̃is q̃ꝫ aplis ignoscẽdo fuisse cõcessa quale illd̃ ẽ qd̃ ait aplũs ɔiugib⁹. Nolite fraudare inuicem n̄ forte ex cõsensu ad tẽpus ut vacetis oracõni. ⁊ iterꝫ ad ipsũ reuertimini ne vos tẽptet sathanas ꝓpter incõtinẽtiã vrãm. Qd̃ putari possꝫ non esse pccm̃ misceri scꝫ ɔiugi nõ filioꝝ ꝓcreandoꝝ cã qd̃ bonũ ẽ nuptiale. ꝫ carnal' etiã voluptatis. ut fornicacõis siue adulterij. siue cuiusquã alterius inmundicie mortiferũ malũ qd̃ turpe est etiã dicẽ. quo põt temptãte sathana libido ꝓtrahi. incõtinẽtiũ tñ deuitet infirmitas. Posset ḡ ut dixi hoc putari nõ esse pccm̃. n̄ addidissꝫ. hoc aũt dico scd̃ꝫ

indulgētiā · nō ſm̄ impiū. Quis aūt iā negꝫ
pccm̄ eē cū dari veniā pccantib⁹ aplica auc
toritas fateatur. Tale quid dā ē ubi dicit.
Audet quisquā vr̄m aduersus alteꝝ nego
tiū hn̄s iudicare apd̄ iniquos · ⁊ non apud
scōs. Et paulo post. Secularia igr̄ iudicia
si habueritis inquit · eos q̄ ɔtēptibiles sūt
in eccia · hos collocate ad iudicand̄. Ad re
uerentiā vob̄ dico. Sic nō ē quisquā int̄ vos
sapiens · q̄ possit fr̄em suū iudicare. ꝫ fr̄ cū
fr̄e iudicatur · ⁊ hoc apud infideles. Nā ⁊ B
possꝫ putari iudiciū hr̄e aduersus alteꝝ nō
eē pccm̄ · ꝫ tātūmō id ex̄ eccīaꝫ · velle iudicari
nisi secutus adiūgēt. Iā q̄deꝫ oīo delictū ē in
ter vos · qꝛ iudicia hētis vobiscum. Et ne q̄s
quā hoc ita excusaret ⁊ dicēt iustū hr̄e se ne
gotiū · ꝫ iniq̄tatē se pati q̄ꝫ vellet a se iudiciū
sn̄ia remoueri · ɔtinuo talib⁹ cogitacōib⁹ ul̄
excusacōib⁹ occurrit atꝫ ait. Quaē nō magꝫ
iniq̄tatē patimi. Quaē nō poti⁹ fraudami ·
ut ad aliud redeatur qd̄ dn̄s ait · si q̄s volu
erit tunicā tuā tollē · ⁊ in iudicio tecū cōten
dere · dimitte ei ⁊ pallium. Et alio loco. Qui
abstuleit inquit tua ne repetas. Prohibu
it itaqꝫ suos de secularibus rebus cū aliis
hoībus habere iudicium · ex qua doctrina
aplūs dic̄ eē delc̄m · tn̄ cū sinit in eccia talia

iudicia finiri int̄ frēs · fribus iudicātibꝫ ex̄
eccīam vero t̄ribilit̄ vetat. Manifestum est
ec̄ hic q̄d ſm̄ veniā ꝯcedatur infirmis. Pro
pter hec atꝫ huiusmōi pcc̄a · ⁊ alia licꝫ hijs
minora · q̄ fiūt verboꝝ ⁊ cogitacōnū offensi
onibꝫ aplō iacobo cōfitēte atꝫ dicente · in mlt̄
tis offendimꝰ omēs · oportet ut cottidie cre
broqꝫ oremus dn̄m atqꝫ dicamꝰ. Dimitte
nobis debita nr̄a · ne in eo qd̄ sequitur mēti
amur · sicut ⁊ nos dimittimꝰ debitoribꝫ nr̄is

Sunt aūt qued̄ que lxxxvij
leuissima putarentur nisi in scp̄turis
dmr̄arenuir opinione g̃uiora. Quis enī di
centē fratri suo fatue · reum iehenne putarꝫ
nisi veritas diceret. Cui tn̄ vulneri sb̄iecit cō
tinuo medicinā · p̄ceptū fr̄ne recōciliacōis
adiūgens · mox quippe ait. Si ergo offers
munus tuū ad altare · ⁊ ibi recordatus fueis
q̄ frat̄ tuus hꝫ aliquid aduersum te · reliqꝫ
ibi munus tuū an̄ altare · ⁊ vade prius recō
ciliari fratri tuo ⁊ tūc veniēs offeres munꝰ
tuū. Aut quis estimaret q̄ magnū peccatū
sit dies obseruaē ⁊ menses · ⁊ tp̄a ⁊ annos
sicut obseruāt qui certis diebꝫ siue annis l̄
mensibꝫ volūt vel nolunt aliquid inchoare
eo qd̄ scd̄m vanas doctrinas hoīm fausta l̄
infausta existiment tempa · nisi huiꝰ mali

magnitudinē ex timoē apli pensarem⁹ qui
talib⁹ ait·timeo vos·ne forte sine cā labora

Hvc ac lxxxviij Queim in vob.
cedit qd pcca q̄uis magna ⁊ horrē
da cū in cōsuetudinem veneint·aut parua
aut nulla eē credūtur·vsq; adeo ut nō solū
nō occultanda·verū etiā p̄dicanda ac dif
famanda videantur·quō sicut scriptū ē·lau
datur peccator in desideriis aīe sue·⁊ qui ini
qua gerit bn̄dicet̄·Tal' in d'inis libris ini
quitas clamor vocatur·sic hēs apd ysaiam
ꝓpham de vinea mala. Exspectaui inquit
ut faceret iudiciū·fecit aūt iniquitatē ⁊ nō
iusticiā ꝫ clamorem. Vnde est illud in gene
si. Clamor sodomoꝝ ⁊ gomorre multiplica
tus est·quia non solum iam apud eos nō
puniebantur illa flagicia·verum etiaꝫ pub
blice velut lege frequentabantur.

Sic nostris lxxxix
temporibus ita multa mala. ⁊ si non
talia in aptā ɔsuetudinē iam venerunt·ut
pro illis non solum excōmunicare aliquē
laicum non audeamus·ꝫ nec dericū degra
dare. Vnde cum exponerem ante aliquot
annos epistolam ad galathas in eo ipso
loco vbi ait aplūs·timeo vos ne forte sine
cā laboraueim i vob·exclamare ɔpulsus sū.

Ne pccis hoim q̄ sola inusitata exhorrescim⁹
Vsitata vero pro quibus diluendis filij dei
sanguis effusus est. quāuis tā magna sint
ut oino claudi contra se faciant regnū dei.
sepe videndo oīa tolerare sepe tolerando nō
nulla etiā facē cogim̄. Atz vtinā o dn̄e non
oīa que nō poterim⁹ ꝓhibere faciamus. Sz
vide vtrū me immoderatus dolor incaute ali

Dicā lxxxx quid ꝯpulerit dicere.
hoc nūc qꝛ quidē ⁊ in alijs opusculoꝝ
meoꝝ locis sepe iā dixi. Duabꝫ ex causis pec
camus aut nō dū videndo quid facē debea⁹
aut nō faciendo qđ debē iam fieri videmus
quoꝝ duoꝝ illud ignorantie malū est. hoc
infirmitatis. Contra quā quidē nos pung
nare cōuenit. ꝫ profecto vincimur. nisi diui
nitus adiuuemur. ut nō solū videam⁹ q̄d
faciend̄ sit. ꝫ etiā accedēte sanitate delecta
cō iusticie vincat in nob̄ eaꝝ reꝝ delcātioēs
quas l̄ hr̄e cupiendo l̄ amittē metuendo sci
entes videntesqꝫ peccamus. Jā non solum
pccores qđ era⁹ etiā cū ꝑ ignorātiā peccaba⁹
veꝝ etiā legis preuaricatores sumus. cū id
nō facim⁹ qđ faciend̄. l̄ facim⁹ qđ nō facien
dū eē iā scim⁹. Quapropt̄ nō solū si peccaui
m⁹ ut ignoscat. ꝓpter qđ dicim⁹. Dimitte
nob̄ debita nr̄ā sicut ⁊ nos debitoribꝫ nr̄is.

verũ etiã ne peccem⁹ rogat · propt̃ qđ dici⁹
ne nos inferas in temptacõem · ille rogãd⁹
est cui đr in psalmo · Dñs illuĩatio mea · ⁊ sa
lus mea quem timebo · ut illuĩacõ detrahat
ignorãtiam · ⁊ salus infirmitatem · xvi ·

Nam ⁊ ip̃a pñia qñ digna cã ẽ secũdũ
morẽ ecc̃ie ut agatur plerumq; infir
mitate nõ agitur · qr ⁊ pudor ⁊ timor displi
cendi dũ plus delectat hominũ estimacõ q̃
iusticia qua se quisq; hũiliat penitẽdo · Vñ
nõ solũ cũ agitur pñia · verũ etiã ut agatur ·
dei misericordia necessaria est · Alioqñ non
dicẽt apostolus de quibusdam · ne forte det
illis deus pñiam · Et petrus ut amare flerz
premisit euangelista ⁊ ait · respexit eũ deus

Qui vero in ecc̃ia remitti · xx · ii ·
pc̃ca nõ credens ɔtẽpnit tãtam đini
muneris largitatem · ⁊ in hac obstinacõne
mentis diem claudit extremũ · reus est illo
irremissibili peccato in spñ sanctum in quo
cristus peccata dimittit · De qua questõne
difficili in quod propt̃ hoc solũ cõscripto li
bello enudiatissiẽ q̃tũ potui deo ꝓpicõ dispu

Iam vero de resurre- · xxiii · tauiꝰ
ctione carnis · nõ sicut quiđ reuixerẽt
iterũq; sunt mortui · ꝫ in eternã vitã sicut cri
stus resurrexit · quemadmod̃ possim breuit̃